

A Systematic Review of Jihadi Management Studies¹

Mostafa Ranjbar Kabutarkhani², Hamed Dehghanan³, Saeed Rahimi⁴

Abstract

Background and Aim: Although the concept of jihadi management has been ambiguous for many management thinkers and government managers, the abundance of more than 100 studies in the field of jihadi management in less than a decade shows the focus and determination of researchers to theorize about this concept. However, so far no comprehensive formulation of studies in this field has been provided to identify and explain the key components of jihadi management. The aim of this study was to systematically review jihadi management studies.

Method: In order to provide a comprehensive formulation of studies in this field, researchers used the methodology of secondary study, one of which is systematic review. Out of 78 non-duplicate researches among the valid databases of Iran, 32 cases were selected as the final researches for this research which are related to the subject of the research. Data collection tools, studies in the field of jihadi management and data analysis method were also quantitative content analysis.

Results: The five main recurring categories in the categories of jihadi management are: Mujahideen effort (18), belief in the unseen (15), fighting the enemy (14), empowerment (14) and cooperation and empathy (14). The four recurring categories in the categories of jihadi manager are: participatory (19), meritocracy (17), self-belief (16) and presence in the field of action (16).

Conclusion: Jihadi management studies are in a repetitive process and no new results are obtained; Therefore, it was first necessary to provide an overview of all studies in this field and then to determine the direction of future research in this field.

Keywords: Systematic Review, Jihadi Management, Hard Effort, Self-Confidence, Empowerment

---

1. This paper is taken from a research project entitled "A systematic review of jihadi management studies" which was conducted in 2020 in the Tadbir group.

2. PhD student in Public Administration, Faculty of Management, Kharazmi University. Email: Mostafa.ranjbar92@yahoo.com

3. Associate Professor of Business Management, Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabatabai University. (Corresponding Author). Email: Dehghanan@atu.ac.ir

4. PhD Student in Science and Technology Policy, Faculty of Management and Economics, Tarbiat Modares University. Email: Saeed.Rahimi@modares.ac.ir

فصلنامه علمی پژوهش‌های مدیریت انتظامی

سال شانزدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۰

صص ۱۹۴-۱۵۵

مرور نظام‌مند مطالعات مدیریت جهادی^۱مصطفی رنجبر کبوترخانی^۲، حامد دهقانان^۳ و سعید رحیمی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۳۰

چکیده

زمینه و هدف: اگرچه برای بسیاری از اندیشمندان مدیریت و مدیران دولتی، مفهوم مدیریت جهادی دارای ابهام بوده است، فراوانی بیش از ۱۰۰ مطالعه در حوزه مدیریت جهادی در مدت کمتر از یک دهه، نشان از تمرکز و عزم پژوهشگران برای نظریه‌پردازی در خصوص این مفهوم را دارد. با این حال، تاکنون صورت‌بندی جامعی از مطالعات این حوزه ارائه نشده است تا از رهگذر آن مؤلفه‌های کلیدی مدیریت جهادی احصا و تبیین شود. پژوهش حاضر با هدف مرور نظام‌مند مطالعات مدیریت جهادی انجام شد.

روش: به‌منظور ارائه صورت‌بندی جامعی از مطالعات این حوزه، پژوهشگران از روش‌شناسی مطالعه ثانویه استفاده کردند که یکی از آن‌ها مرور نظام‌مند است. از میان ۷۸ پژوهش بدون تکرار در بین پایگاه‌های داده‌ای معتبر ایران، تعداد ۳۲ مورد به‌عنوان تحقیقات نهایی برای این پژوهش انتخاب شد که با موضوع پژوهش مرتبط هستند. ابزار گردآوری داده‌ها، مطالعات حوزه مدیریت جهادی و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز تحلیل محتوای کمی بوده است.

یافته‌ها: پنج مقوله اصلی پرتکرار در مقوله‌های مدیریت جهادی عبارت است از: تلاش مجاهدانه (۱۸)، اعتقاد به غیب (۱۵) مبارزه با دشمن (۱۴)، توانمندسازی (۱۴) و همکاری و همدلی (۱۴). چهار مقوله پرتکرار در مقوله‌های مدیریت جهادی عبارت است از: مشارکت جو (۱۹)، شایسته‌سالار (۱۷)، خودباور (۱۶) و حضور در میدان عمل (۱۶).

نتیجه‌گیری: مطالعات مدیریت جهادی در فرایندی تکراری قرار گرفته‌اند و نتیجه جدیدی از آن‌ها حاصل نمی‌شود؛ بنابراین، نخست لازم بود تا تصویری از کل مطالعات این حوزه ارائه شود و سپس مسیر پژوهش‌های آینده این حوزه مشخص گردد.

کلیدواژه‌ها: مرور نظام‌مند، مدیریت جهادی، تلاش مجاهدانه، خودباوری، توانمندسازی.

استناد: رنجبر کبوترخانی، مصطفی؛ دهقانان، حامد؛ رحیمی، سعید؛ (۱۴۰۰). مرور نظام‌مند مطالعات مدیریت

جهادی، ۱۶ (۴)، صص ۱۹۴-۱۵۵

DOI: <https://dx.doi.org/10.22034/PMSQ.2022.210579.1460>

۱. این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی با عنوان «مرور نظام‌مند مطالعات مدیریت جهادی» است که در سال ۱۳۹۹ در گروه تدبیر انجام شده است.

۲. دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی. رایانامه: Mostafa.ranjbar92@yahoo.com

۳. دانشیار مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی. (نویسنده مسئول).

رایانامه: Dehghanan@atu.ac.ir

۴. دانشجوی دکتری سیاست‌گذاری علم و فناوری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس. رایانامه:

Saeed.Rahimi@modares.ac.ir

مقدمه

طی سالیان اخیر، مفهوم «مدیریت جهادی» به‌طور جدی مورد توجه اندیشمندان و پژوهشگران حوزه مدیریت قرار گرفته است. این امر بدان سبب است که رهبر انقلاب به‌عنوان سیاست‌گذار اصلی جمهوری اسلامی ایران، در بیانات خود همواره فرموده‌اند که مدیریت به معنای مفهوم عام خود نمی‌تواند ما را در پیشبرد مقاصد یاری رساند. ایشان در تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بیان می‌فرمایند که «با حرکت عادی نمی‌شود پیش رفت، تحریک جهادی و مدیریت جهادی برای این کارها لازم است. باید حرکتی که می‌شود، هم علمی، هم پرقدرت، هم با برنامه و هم مجاهدانه باشد» (خامنه‌ای، ۱۳۹۲). در بیاناتی دیگر به مناسبت پیام نوروزی سال ۱۳۹۳ ایشان می‌فرمایند: «مسئولین هم برای اینکه بتوانند کار را به‌درستی پیش ببرند، احتیاج به پشتیبانی مردم دارند. آن‌ها هم بایستی با توکل به خدای متعال و با استمداد از توفیقات و تأییدات الهی و کمک مردمی، مجاهدانه وارد میدان عمل بشوند؛ هم درزمینه اقتصاد و هم درزمینه فرهنگ. لذا من شعار امسال را و نام امسال را این قرار دادم: اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی» (خامنه‌ای، ۱۳۹۳).

با توجه به توضیحات بالا، بسیاری از پژوهشگران و اندیشمندان حوزه مدیریت، پس از بیانات ایشان برای بسط این مفهوم تلاش کردند، به‌طوری که بیش از ۱۰۰ مقاله علمی درباره مدیریت جهادی در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ در پایگاه‌های داده‌ای معتبر کشور ایران به ثبت رسیده است. پژوهشگران و اندیشمندان از زوایای گوناگون، مفهوم مدیریت جهادی را مورد بررسی قرار داده‌اند؛ برخی تمرکز خود را بر مدیریت جهادی و برخی نیز بر مدیر جهادی قرار داده‌اند. برخی از آنان، مدیریت جهادی را از منظر بیانات معظم‌له؛ برخی دیگر براساس سیره فرماندهان دفاع مقدس؛ برخی براساس آیات قرآن کریم و روایات معصومین و ... مورد تجزیه و تحلیل قرار داده‌اند. چنین تنوع و تکثر دیدگاه و روش‌شناسی منجر به تولید محتوای متنوع شده است و اکنون باید صورت‌بندی جامعی از آن‌ها ارائه شود؛ به‌عبارتی دیگر، برای بسیاری از مخاطبان و پژوهشگران این سؤال باقی مانده است که جمع‌بندی مطالعات مدیریت جهادی چه

مقوله‌های کلیدی را در بردارد. در این پژوهش، سعی بر آن است که با انتخاب هدفمند پایگاه‌های داده‌ای معتبر کشور ایران، نگاهی جامع به مفهوم مدیریت جهادی شود و جمع‌بندی جامعی از مطالعات این حوزه ارائه شود. در پایان این پژوهش، چهارچوبی جامع از مفهوم مدیریت جهادی و مدیر جهادی ارائه می‌شود. با توجه به توضیحات فوق، سؤالات پژوهش به‌قرار زیر هستند: مقوله‌های اصلی مدیریت جهادی چیست؟ مقوله‌های اصلی مدیر جهادی کدام است؟

پیشینه و مبانی نظری

تحقق اهداف متمایز و متعالی انقلاب اسلامی در راستای رشد و کمال آحاد جامعه و بسط عدالت، منوط به استفاده از الگوی مدیریتی متناسب با آن است (احمدی و محمدی، ۱۳۹۹، ۴۴). پیشینه مدیریت جهادی به دوران جنگ برمی‌گردد؛ اما نقطه عطف احیای بازخوانی تفکر مدیریت جهادی؛ گفتمان جهاد و فرهنگ جهادی در اردوهای راهیان نور و اردوهای جهادی و همچنین بازدید رهبر انقلاب از پژوهشگاه رویان در سال ۱۳۸۶ بود (لطیفی و سعدآبادی، ۱۳۹۳، ۱۰۳). به عبارتی، مدیریت جهادی از پیشینه پژوهشی طولانی بهره نمی‌برد و پژوهشگران این حوزه سعی کردند داده‌های پژوهشی خود را بر مبنای بیانات مقام معظم رهبری یا از تجربیات فرماندهان جنگ گردآوری کنند.

مدیریت: رضائیان (۱۳۸۴) مدیریت را این‌گونه تعریف می‌کند: «مدیریت فراگرد به‌کارگیری مؤثر و کارآمد منابع انسانی و مادی بر مبنای یک نظام ارزشی پذیرفته شده است که از طریق برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل عملیات برای دستیابی به هدف‌های تعیین شده صورت می‌گیرد» (رضایی و رضائیان، ۱۳۹۳، ۹۰).

جهاد: جهاد واژه‌ای عربی است از ریشه «ج ه د» به معنای مشقت، تلاش، مبالغه در کار، توانایی و به نهایت چیزی رسیدن. مهم‌ترین مفهوم اصطلاحی این واژه در متون دینی، همانند کاربرد عام آن، گونه‌ای خاص از تلاش است؛ یعنی مبارزه کردن در راه خدا با جان، مال و دارایی‌های دیگر خود با هدف گسترش اسلام یا دفاع از آن

(ترک‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶، ۹ و تولایی و صباغی، ۱۳۹۴، ۱۲۵). جهاد به معنای تحمل مشقت و زحمت است که در برابر یک دشمن قرار دارد (احمدیان، ۱۳۹۳، ۱۳۹). در گونه‌بندی جهاد باید گفت جهاد دو نوع است: جهاد اکبر که به معنای مبارزه با نفس خود است و جهاد اصغر که به معنای مبارزه در عرصه‌های مختلف نظیر اقتصاد، فرهنگ، علم، سیاست و ... است (احمدیان، ۱۳۹۳، ۱۴۶-۱۴۵). به علاوه، جهاد به معنای بذل جان و مال و توان در راه اعتلای اسلام و برپاداشتن شعائر دین است. این جهاد می‌تواند به صورت جهاد مال، جان، زبان، قلب، فکر و ... باشد (اصلی‌پور، ۱۳۹۶، ۴۳۱). به طور کلی، جهاد یعنی مبارزه و در مبارزه دو چیز وجود دارد: حتماً یک جهد و تحرک است و حتماً در برابر آن یک دشمن وجود دارد (احمدیان، ۱۳۹۳، ۱۴۲؛ معدنی و میری، ۱۳۹۸، ۹۹).

مدیریت جهادی: به طور کلی، مدیریت جهادی ترکیبی از دو واژه «مدیریت» و «جهاد» است که اولی ناظر به عمل و دومی گویای یک ارزش دینی است. جهادگر کسی است که در راه هدف، همه توان خود را به گونه‌ای خستگی‌ناپذیر به کار می‌گیرد (زین‌الدینی و محمدی، ۱۳۹۷، ۲۶). مدیریت جهادی، سبک خاصی از مدیریت اسلامی است که ریشه در انقلاب اسلامی و نهادهای برخاسته از آن دارد. این سبک و میراث عظیم برجای مانده از جهاد سازندگی و هشت سال دفاع مقدس سعی در تحقق اهداف انقلاب و موفق نشان دادن دین در عرصه اداره مسائل اجتماعی دارد (حسینی‌نیک و مختاریان-پور، ۱۳۹۷، ۸۳؛ یوسفی و اکبری، ۱۳۹۶، ۷۵). برخلاف آن، برخی معتقدند که نمی‌توان و نباید مدیریت فعالیت‌های جهادی را صرفاً در چهارچوب دفاع مقدس تحلیل کرد و عرصه‌های مختلف و فراوانی وجود دارند که می‌توان آن‌ها را در چهارچوب مدیریت جهادی مورد بررسی قرار داد (گنجعلی و همکاران، ۱۳۹۳، ۴۰).

رویکردها در خصوص مدیریت جهادی: به طور کلی، در خصوص مدیریت جهادی سه رویکرد تکمیلی، نوظهور و اقتضائی وجود دارد. **رویکرد تکمیلی:** در این رویکرد، مدیریت جهادی به مثابه همان رویکرد مدیریت عام پذیرفته شده در سراسر دنیا می‌باشد و برای اینکه مدیریت جهادی مفهوم‌سازی شود نیاز است تا برخی مقوله‌ها که در ادبیات

مدیریت مورد توجه قرار نگرفته است، به‌عنوان مقوله‌های اصلی این مفهوم در نظر گرفته شود. مدیریت جهادی همان مدیریت علمی است که صرفاً بر مبنای ارزش‌های دینی و ایمانی پایه‌گذاری می‌شود. در این دیدگاه، مفاهیم مدیریت علمی و دیدگاه‌های دینی با هم ترکیب می‌شوند (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۷، ۵۴؛ سعدآبادی و همکاران، ۱۳۹۸، ۲۳۷؛ مرادی و فیروزآبادی، ۱۳۹۵، ۱۶۱؛ زین‌الدینی و محمدی، ۱۳۹۷، ۲۴-۲۵؛ یوسفی و اکبری، ۱۳۹۶، ۷۴). **رویکرد نوظهور:** در این رویکرد، مدیریت جهادی به منزله‌نگاهی جدید به مدیریت است که برای اداره کشور، نوع مدیریت خاص خود را در نظر دارد. مدیریت جهادی را می‌توان یکی از مفاهیم جدید در علم مدیریت دانست که متناسب با شرایط اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی کشور ایران است. در واقع مدیریت جهادی، سبکی برخاسته از تفکر بومی و متناسب با مقتضیات فرهنگی و اجتماعی ایران است (تولایی و صباغی، ۱۳۹۴، ۱۲۲؛ ترک‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶، ۹-۸؛ صلواتیان و همکاران، ۱۳۹۵، ۸۵-۸۲؛ خزائی و همکاران، ۱۳۹۸، ۶-۵). **رویکرد اقتضائی:** در این رویکرد، باور کلی آن است که مدیریت جهادی مادامی که دشمن وجود دارد و نیاز به کار مجاهدانه است، استمرار پیدا می‌کند و در صورت نبود دشمن، این مفهوم به فراموشی سپرده می‌شود؛ بنابراین، طلایی‌ترین دوران خود را در زمان جنگ داشته است زیرا حضور و وجود دشمن بر همگان واضح و مبرهن بوده است (عسکری وزیری و همکاران، ۱۳۹۷، ۲۵؛ قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده، ۱۳۹۴، ۱۶-۱۵؛ حسنی‌نیک و مختاریان‌پور، ۱۳۹۷، ۸۲-۸۳).

سیر تطور مدیریت جهادی پس از انقلاب اسلامی

دوره اول: دوره شکل‌گیری و کارآمدی است که در آن نهادهایی همچون جهاد سازندگی، جهاد دانشگاهی و سپاه پاسداران، کمیته‌های انقلاب اسلامی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، کمیته امداد انقلاب اسلامی، بسیج مستضعفان و ... خدمات گسترده و بی‌وقفه‌ای برای بهبود وضعیت رفاهی و آبادانی روستاها ارائه کردند. **دوره دوم:** دوره افول است که شیوه‌اندیشه وارداتی توسعه کلاسیک در میان مسئولان و مقامات دولتی رایج شد و تبدیل نهاد جهاد سازندگی به وزارتخانه، افول جهاد دانشگاهی به یک واحد

دانشگاهی این روحیه و منش را تنزل داد. **دوره سوم:** دوره فراموشی و انقطاع است که با ادغام دو وزارتخانه جهاد سازندگی و کشاورزی و ایجاد وزارتخانه جهاد کشاورزی، پایانی بر دوره تفکر جهادی بوده است. **دوره چهارم:** دوره نوزایی و بازخوانی است که به واسطه اردوهای جهادی و راهیان نور و بازدید رهبر انقلاب از پژوهشگاه رویان احیا شده است (لطیفی و سعدآبادی، ۱۳۹۳، ۱۰۳).

همان‌طور که مشاهده می‌شود، تنوع رویکردها در مدیریت جهادی و سیر تطور آن در ایران همواره با فراز و فرودهایی روبرو بوده است. این موضوع موجب شده است تا هر پژوهشگر به‌زعم خود به این پدیده بنگرد و از دریچه نگاه خود به این موضوع توجه داشته باشد. تکرر دیدگاه‌ها و رویکردها در مطالعات مدیریت جهادی سبب شده است که پیکره‌بندی جامعی از مفهوم مدیریت جهادی و مدیر جهادی حاصل نشود؛ بنابراین، پژوهشگران بر آن شدند تا این خلأ نظری را پر و تضاد دیدگاه‌ها را صورت‌بندی کنند.

روش

پژوهش ثانویه^۱، نوعی پژوهش است که براساس داده‌های موجود، طرح پژوهشی بر روی آنان صورت می‌گیرد (جیسون و همکاران^۲، ۲۰۱۱، ۵۴). به عبارتی، در پژوهش ثانویه، پژوهشگر داده‌ای را گردآوری نمی‌کند بلکه داده‌های پژوهش‌های قبلی را مورد باز مطالعه قرار می‌دهد. مرور نظام‌مند^۳، یکی از انواع پژوهش‌های ثانویه است و برای مواقعی مورد استفاده قرار می‌گیرد که تفاوت دیدگاه‌ها در خصوص پژوهش‌های یک حوزه وجود داشته باشد و پژوهشگر بخواهد این تفاوت‌ها را حل کند. در این نوع پژوهش، پژوهشگر به سؤالات معین از قبل طراحی شده پاسخ می‌دهد (موون و همکاران^۴، ۲۰۱۸، ۲). پروتکل مرور سوابق بر گرفته از مراحل هفت‌گانه مرور نظام‌مند اسکارینجلا و رادزیون^۵ (۲۰۱۸) است. نگاره (۱) تصویر کلی و جامعی از فرایند مرور

1. Secondary Research
2. Jesson., et al
3. Systematic Review
4. Munn., et al
5. Scaringella & Radziwon

پیشینه پژوهش حاضر از حیث اهداف، گام‌ها و برون‌دادها را نشان می‌دهد. هفت گام پژوهش که در مورد هر یک از آن‌ها در ادامه به تفصیل توضیح داده خواهد شد، عبارت‌اند از: ۱) جست‌وجوی اولیه^۱؛ ۲) مطالعات تعیین حیطه و محدوده پژوهش^۲؛ ۳) جست‌وجوی مقالات^۳؛ ۴) انتخاب مقالات^۴؛ ۵) ردیابی مراجع مقالات^۵؛ ۶) تجزیه و تحلیل محتوای مقالات^۶ و ۷) تجزیه و تحلیل متغیرها^۷. در تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۲۷ و ۱۳۹۹/۰۹/۲۸ در پایگاه‌های داده‌ای جدول (۱) کلیدواژه‌های مذکور مورد جست‌وجو قرار گرفت. همچنین شایان ذکر است، ابزار گردآوری داده‌ها در مطالعات ثانویه، پژوهش‌های صورت گرفته یک حوزه است که در این مطالعه، مطالعات مدیریت جهادی مورد بررسی قرار گرفت. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، تحلیل محتوای کمی بوده است زیرا مقوله‌های اصلی هر مطالعه به‌طور مشخص در متن مطالعات وجود داشته و شمارش مقوله‌ها مورد توجه قرار گرفته است.

جدول ۱. مرور نظام‌مند ادبیات موضوع مدیریت جهادی

اصطلاحات نوع ۱	اصطلاحات نوع ۲	اصطلاحات نوع ۳	
مدیریت	سبک	جهادی	کلیدواژه‌ها
مدیر	الگو		
رهبر	مدل		
رهبری			پایگاه‌های داده منتخب
نور مگز	انسانی‌ای آر	مگک ایران	

1. Initial search
2. Scoping studies
3. Article searc
4. Article selection
5. Reference backtracking
6. Content analysis
7. Invariant analysis

در گام بعدی مطابق با جدول (۲) معیارهای ورود و خروج مطالعات مشخص شد. این عمل به پژوهشگر کمک می‌کند تا مطالعات را به صورت هدفمند مورد ارزیابی قرار دهد.

جدول ۲. معیارهای ورود و خروج در انتخاب مطالعات

معیارهای ورود و خروج			
معیار خروج	معیار ورود		
	بازه	بدون محدودیت	
	زمانی		
یادداشت‌ها، کتاب‌ها و منابع اینترنتی و	زبان	فارسی	معیارهای
غیره را خارج از شمول قرار می‌دهد.	نوع سند	مقالات	پایه
	دسترسی	به‌طور کامل در دسترس و قابل مطالعه	
مطالعه موردی باشد [به دلیل	حوزه	همه حوزه‌ها	
محدودیت تعمیم‌پذیری]	تخصصی		

در گام بعدی قبل از شروع جست‌وجو، پروتکل معیارهای ارزیابی کیفی مطالعات مورد توجه قرار گرفت که مشروح آن در جدول (۳) مشخص است.

جدول ۳. نحوه ارزیابی کیفی مطالعات

پالایش مقالات در سه مرحله	
۱- بررسی عناوین مقالات؛	روش
۲- بررسی چکیده و کلیدواژه‌های مقالات منتخب مرحله یک؛	انتخاب
۳- ارزیابی یکپارچگی مقالات منتخب مرحله دو (تطبیق بین مسئله - روش شناسی و نتیجه‌گیری).	روش و معیارهای کیفی
اولویت با مقالاتی که به توسعه نظریه یا سبک/ الگو / مدل مدیریت یا رهبری [به اقتضای نوع هدف مرور نظام‌مند] می‌پردازند.	معیارهای حذف
اولویت با مقالات حوزه مدیریت	مقالات تمرکز
مقالات پیمایشی (نگرش سنجی‌ها)	معیارهای حذف
مقالات علی / همبستگی و غیره	

در روش مرور نظام‌مند، روایی توسط یکی از خبرگان آن حوزه انجام می‌شود. در این پژوهش، مطالعات نهایی در اختیار یکی از پژوهشگران حوزه مدیریت جهادی قرار گرفت تا صحت و سقم و نیز کیفیت مطالعات را تأیید کند. از آنجا که مرور نظام‌مند دارای پروتکل معین است، پایایی این نوع مطالعات همواره وجود دارد زیرا تمامی مراحل طی شده به صورت مستند ثبت می‌شود و توسط دیگران قابلیت تکرار دارد. خلاصه‌ای از کل فرایند پژوهش در شکل (۱) مشخص است.

شکل ۱. خلاصه‌ای از کل فرایند جست‌وجوی مطالعات

یافته‌ها

همان‌طور که در جدول (۴) مشخص است، تعداد ۳۲ مطالعه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و مقوله‌های آنان احصا شد. از آنجا که پژوهشگران به دنبال شناسایی مقوله‌های اصلی یا کلیدی بودند، مقوله‌هایی که تعداد ارجاع کمتر از پنج ارجاع بود، جزو

مقوله‌های اصلی قرار نگرفتند. جدول (۴) مقوله‌های اصلی و کلیدی مورد توجه مطالعات را با ذکر منبع نشان می‌دهد.

جدول ۴. مقولات مرتبط با مدیریت جهادی

شماره	مقوله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
۱	آرمان‌گرایی	نگرش آرمانی در هدف‌گذاری / آرمان‌گرایی / ترسیم آینده مطلوب سازمانی / آرمان‌خواهی / کمال‌جویی / تعالی‌گرایی / بلندپروازی / توجه به آرمان‌ها و جهت‌گیری‌ها / قانع به گیرندگی قطره‌چکانی نشدن / آرمان‌گرایی / توجه به آرمان‌های انقلاب /	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / احمدیان (۱۳۹۳) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) /	۹
۲	عزم راسخ	برانگیختگی / عزم راسخ در اجرای برنامه / هدف‌محور / دارای انگیزه مضاعف / همت‌جوئانه / دارای انگیزه بالا و شوق به کار / عزم و همت بزرگ / علاقه کاری / کار برای کسی عار نیست / اجرای دقیق و تمرکز بر هدف /	احمدیان (۱۳۹۳) / احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) /	۸
۳	حضور در میدان عمل	حضور در میدان عمل / حضور ممتاز میدانی رهبر / پرهیز از دیوان‌سالاری / بی‌اعتنایی به مقام / نگرش ابزاری و حذف بوروکراسی / تواضع و فروتنی در میان کارکنان / ایجاد ساختار حداقلی و حذف بوروکراسی زائد / نفی بوروکراسی افراطی در عین قانون-مندی / حضور در خط مقدم عملیات / پیش‌قدم در حل مشکلات / حضور	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / اصلی‌پور (۱۳۹۶) / افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی شیری و همکاران (۱۳۹۵) / قربانی‌زاده و	۱۶

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		به‌موقع در میدان عمل / پرهیز از تشریفات زائد اداری / پیشگامی در کارها / تفاوت با ساختار و تشکیلات / مسروم / مدیریت میدانی / دوری از گوشه‌نشینی و نظاره‌گری / مخالفت با تشریفات غیرضروری / مدیر هم، نیروی جهادی / عدم نگاه اربابانه و تأکید بر نگاه برادرانه / تضاد با بوروکراسی / ساختار ساده / ساختار ارگانیک / عمل‌گرایی / پیشتازی مدیر / تعامل با خواص / تعامل با پیروان /	علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	
۴	انگیزه الهی	انگیزش / انگیزش مبتنی بر ایدئولوژی / ایجاد انگیزه / ایجاد انگیزه در نیروها / نیت الهی / انگیزه الهی در مدیریت / انجام کار با انگیزه الهی / عشق به کار در راه خدا / عبادت تلقی کردن کار /	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) /	۸
۵	توانمندسازی	تفویض اختیار به دیگران / رشد و تربیت / علاقه‌مند و توانمند در پرورش مدیران / توانمندسازی کارکنان / قرار گرفتن نیروها در فرایند رشد و ارتقای علمی و تجربی / توجه به آموزش نیروها / توانمندسازی / هدایت آگاهانه و دلسوزانه / جوان‌گرایی / رشد خود و جامعه / آموزش و توسعه / یادگیری و تعالی / توانمندسازی کارکنان /	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / یوسفی	۱۴

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		مدیریت راهبردی منابع انسانی / کادرسازی و تربیت نیروها / افزایش توانمندسازی کارکنان / توجه به کادرسازی و روحیه مربی‌گری / اعتماد به نیروی جوان / اختیار زیاد نیروها / تکمیل یکدیگر / راهنمایی با جزئیات /	و اکبری (۱۳۹۶) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	
۶	حسن خلق	حُسن خلق / دوری از خشم / خوش‌رویی / نوع‌دوستی و خیرخواهی / پرهیز از عیب‌جویی / بخشش و عفو / داشتن آرامش روحی / خوش‌رویی / نیک‌خواهی / اهتمام به خیر / عیب‌پوشی / صمیمت / حُسن خلق مدیران و سیاست‌گذاران / مثبت اندیشی / شفقت و مهربانی / تکمیل خاطها با طنز و غیرمستقیم / رحیم و باران / اغماض و تغافل /	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) /	۹
۷	بصیرت	بینش و بصیرت / بصیرت / هوشمندی / بصیرت و هوشمندی / بصیرت / هوشمندی / بصیرت / داشتن بصیرت / هوشیاری / بیداری و هوشیاری / بصیرت جهادی / بصیرت نسبت به تکلیف / بصیرت /	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / تولایی و صباغی (۱۳۹۴) / حسینی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / شهبازی سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) / شماعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۱۳

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
۸	با اخلاص و با تقوا	اخلاص و تقوای پیشگی / تقوا / اخلاص / پرهیز از طعنه‌زنی / پرهیز از غیبت / اخلاص / تقوا / تقوا محوری / تقوا محوری / اخلاص در عمل / ترجیح روحیه و منش جهادی بر مسائل سیاسی / رتبه‌بندی اداری براساس تقوا / تقوا / اخلاص / اخلاص / رفتار خالصانه / مخلص / اخلاص / حسن عمل و صحت عمل / رعایت تقوای الهی /	احمدیان (۱۳۹۳) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / شمعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / معدنی و میری (۱۳۹۸) /	۱۳
۹	با ایمان	ایمان / ایمان / وظیفه ایمانی / ایمان و اعتقاد عمیق / دقت در اوقات عبادت و رابطه با خدا / ایمان / ایمان /	افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / مبینی (۱۳۹۵) /	۵
۱۰	دوراندیشی	یقظه و شناخت / تشخیص / تشخیص و اقدام صحیح / شناخت کامل توانایی‌ها / دوراندیشی و ژرف‌اندیشی / توجه بلندمدت به دستاوردها / نگاه عمیق، بلندمدت و جامع /	احمدیان (۱۳۹۳) / افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) /	۷
۱۱	تکلیف‌گرایی	احساس تکلیف / تکلیف‌مداری / عالمانه اقدامات / ادای تکلیف / تکلیف / تکلیف‌گرایی / کار به‌عنوان ادای تکلیف / احساس تکلیف اهتمام به رسیدن به تمدن اسلامی / قداست	احمدیان (۱۳۹۳) / اصلی‌پور (۱۳۹۶) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / تولایی و صباغی (۱۳۹۴) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی	۸

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		سازمان و محل کار / تکلیف‌گرایی به جای نتیجه‌گرایی / قصد قربت در کار	(۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) /	
		فعال در مواجهه با مشکلات / کنش فعال / سختی و ریاضت / مدیریت انقلابی فعال / چابکی و سرعت عمل در کار / کار جهادی / منتظر تأمین امکانات نشدن / تحول‌آفرینی /	احمدیان (۱۳۹۳) / افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / شمعی‌کوپایی و اسمعیلی‌گیوی (۱۳۹۳) / عسکری و وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) /	۹
		واقع‌بینی / واقع‌گرایی / واقع‌گرایی / عقلانیت و خردورزی / واقع‌بینی / انجام کارها در حد وسع و عدم اصرار بر کارهای بزرگ / مسئله واقعی / عقلانیت / ریسک‌پذیر معقول /	احمدیان (۱۳۹۳) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی‌شیری و همکاران (۱۳۹۵) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) /	۸
		برنامه‌ریزی / برنامه / برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری / برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری / برنامه‌محوری / هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی / برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری صحیح /	احمدیان (۱۳۹۳) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / تولایی و صباغ (۱۳۹۴) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / مبینی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) /	۷
		موقعیت‌یابی / انجام دادن کار با وجود اوضاع بحرانی / موقعیت‌شناسی / بهره‌گیری از فرصت‌ها / برخورداری از دانش مدیریتی روز دنیا و بومی کشور / مدیریت اقتضایی / انطباق با	احمدیان (۱۳۹۳) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / مرادی و فیروزآبادی	۹
۱۲	چابک			
۱۳	واقع‌گرایی			
۱۴	برنامه‌ریزی			
۱۵	موقعیت‌شناس			

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		دیدگاه‌های مقام معظم رهبری / برخورداری از دانش روز دنیا و بومی کشور / جهاد شناسی / رهنمودهای امام و رهبری / استفاده از ظرفیت‌های داخلی /	(۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) /	
۱۶	اعتقاد به غیب	کمک الهی / حسن ظن الهی / اعتماد به کمک الهی / وعده الهی / توکل بر خدا / توکل بر خدا / اعتقاد به غیب / امداد الهی برای جبهه حق / قرب الهی / توکل / تقرب به خدا / توکل بر خدا / تمرکز اعمال بر تقرب الهی / اتکا به خدا در حل مشکلات / تمرکز اعمال بر تقرب الهی / ایمان به غیب و فعل و انفعالات غیبی / هدایت و نصرت الهی در صورت مبارزه و مجاهده / نزول رحمت الهی / توکل / امید به فضل الهی / توکل بر خدا / تعامل با خداوند /	احمدیان (۱۳۹۳) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک زاده و همکاران (۱۳۹۶) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / مبینی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	۱۵
۱۷	تلاش مجاهدانه	تلاش خستگی‌ناپذیر / جهاد مجاهدانه / شب روز نشناختن و دنبال کار را گرفتن / تلاش و پیگیری بر حجم تلاش مجاهدانه / تلاش خستگی‌ناپذیر / دوری از کاهلی / پرهیز از بی‌روحیه‌گی / فعالیت شبانه‌روزی بدون چشمداشت مالی / تلاش و فعالیت شبانه‌روزی و خستگی‌ناپذیر / خستگی‌ناپذیری / دوری از سستی و تنبلی / تلاش گری / پرکاری و تلاش /	احمدیان (۱۳۹۳) / اصلی‌پور (۱۳۹۶) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی زاده و همکاران	۱۸

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		پرتلاش / انجام رفتارهایی فراتر از وظیفه / تلاش خستگی‌ناپذیر / افزایش کار و تلاش مضاعف / پیگیری / جد و جهد و تحریک / انجام کار بی‌وقفه و خستگی‌ناپذیر / نشاط / دوری از تنبلی و تن‌آسانی و محول‌کار به دیگران / انجام دادن کار زمین مانده و دشوار / تلاش و استقامت بی‌منت / سازش‌ناپذیری / تلاش و تساهل / پیگیری / استقامت و عدم سستی / تلاش مستمر شبانه‌روزی /	(۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	
۱۸	مبارزه با دشمن	مبارزه با دشمن / ایستادگی در مقابل چالش‌های خصمانه / چالش خصمانه / برخورد صحیح با دشمن / شدید‌بر دشمن / مقابله با چالش بیرونی و درونی (خواص و دشمنان) / مجاهدت / مبارزه در برابر افراد بی‌ایمان / مبارزه با خائنین / دشمن‌شناسی / مقابله با استکبار / دشمن‌شناسی / بیگانه‌ستیزی / مدیریت مبتنی بر مبارزه / مقابله دشمن بودن / مجاهدت دائم، همه‌جانبه، هوشمندانه و درایت‌مندانه / معلوم بودن مرز با دشمنان / هشیاری نسبت به دشمنی دشمنان و مقاومت / ایستادگی و مقاومت / دشمن‌شناسی ریشه‌ای / دشمن‌ستیزی / استکبارستیزی / عقب‌نشاندن دشمنان از صحنه / دشمن‌شناسی /	احمدیان (۱۳۹۳) / افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۱۴

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
۱۹	مشقت‌پذیری	مشقت‌پذیری در عین منفعت‌گریزی / دور از انگیزه شخصی / ترجیح منافع جامعه به منافع شخصی / پرهیز از دنیاطلبی / زهد و بی‌رغبتی به دنیا / پرهیز از منفعت‌طلبی / کم‌توجهی به میزان حقوق و دستمزد / عدم مادی‌گرایی / دنیاگریزی / نگاه ابزاری به حقوق و دستمزد /	اصلی‌پور (۱۳۹۶) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / مبینی (۱۳۹۵) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) /	۹
۲۰	ایثار	ایثار معادباور خادمان سازمانی / ایثار و فداکاری / ایثار و از خودگذشتگی / ایثار / حاکمیت روحیه ایثارگری در افراد / افزایش روحیه ایثارگری در مدیران و سیاست‌گذاران / ترویج فرهنگ ایثار و از خودگذشتگی / روحیه ایثار و فداکاری / ایثار و از خودگذشتگی / فداکاری / گذشت از جان و مال / هزینه از منابع شخصی برای سازمان /	اصلی‌پور (۱۳۹۶) / شهبازی سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / مبینی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) /	۱۰
۲۱	تدبیر	با تدبیر حرکت کردن / تدبیر / حرکت مبتنی بر علم و درایت / تدبیر / تدبیر و هوشمندی / مدیریت راهبردی علم و فناوری / تدبیر / اهتمام علم و معرفت /	افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) /	۷
۲۲	پشتکار	پشتکار / پشتکار و سخت‌کوشی / ثبات قدم / سخت‌کوشی و پشتکار / صبر و استقامت / جدی و پایدار /	افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) /	۹

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		پایداری و مقاومت / ثبات رأی / جدیت و اهل عمل بودن / استقامت و عدم سستی /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / معدنی و میری (۱۳۹۸)	
		خودباوری / خودشناسی / اعتمادبه‌نفس / پرهیز از خودکم‌بینی / امیدواری / باورمند به جهاد رسانه‌ای / روحیه خودباوری / امیدواری / خودباوری / امیدواری / توجه به بنیه معنوی خود / امید / پیشگامی در خودشناسی / عدم اعتقاد به وجود بن‌بست / توجه و دقت مستمر به تقویت بنیه معنوی خود / خودتکایی برای رسیدن به خودکفایی / افزایش خودباوری در مدیران و سیاست‌گذاران / اعتمادبه‌نفس / اعتقاد به «ما می‌توانیم» / ما می‌توانیم / خودباوری و اتکابه‌نفس / نفسی خودباختگی در برابر بیگانگان / اعتمادبه‌نفس /	افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۳۳
		اخلاق مدیریت / حمایت سازمان از کارکنانی که اخلاق و ارزش‌های اخلاقی را رعایت می‌کنند / اخلاق‌مدار / اخلاق‌مداری / اخلاق‌مداری / اخلاق‌مداری / نهادینه کردن اخلاق / تربیت اخلاقی و	افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران	۲۴
				۱۶
				۱۲

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		اعتقادی در کنار وظایف / التزام به اخلاق حرفه‌ای / تزکیه اخلاقی / التزام به اخلاق حرفه‌ای / عدم رواج ظاهری - گرایمی و مقدس‌مآبی / حفظ اسرار سازمان /	(۱۳۹۶) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / عسکری وزیر و همکاران (۱۳۹۷) /	
		انتخاب منابع انسانی متناسب با هر جایگاه / استفاده از نیروهای متخصص / انتخاب دقیق / انتخاب طبیعی بهترین فرد به‌عنوان مدیر / تخصص‌گرایی / دانش‌مداری / شایسته‌سالاری / شایسته‌سالاری و شایسته‌گزین / شایسته‌سالاری / به‌کارگیری افراد براساس توانایی / استفاده از تجربه افراد / توجه به توانمندی افراد / ارتقا برحسب لیاقت /	افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیر و همکاران (۱۳۹۷) / علی‌شیری و همکاران (۱۳۹۵) / علی‌شیری و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۱۷
	شایسته‌سالار	مدیریتی (مهارت و تجربه) /		
		مشورت / مشارکت گروهی / مشورت / تشکیل کانون‌های فکر و اتاق فکر / کار مشارکتی / محلی عمل کردن / بهره‌گیری از خرد جمعی / مشورت / انجام کار با اتقان / تصمیم‌سازی / شورایی / تشریک‌مساعی / مدیریت	افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / تولایی و صباغ (۱۳۹۴) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / شمعی کوپایی و	۱۹
	مشارکت‌جو			

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		مشارکتی / مدیریت مشارکتی / مشارکتی / اهمیت بر مشورت و اهم اندیشی / مشارکت افراد در تصمیم‌گیری / ایجاد فضای مشورتی / جامعه‌پذیری / اعتقاد به اصل همه با هم / برخورداری از روحیه کار تیمی / استفاده از همه ظرفیت‌های ذهنی و وجودی / مشارکت / مدیریت اقناعی / تصمیم‌گیری اقناعی و شورایی / تصمیم‌گیری غیرمتمرکز / ساختارهای مشورتی / تشکیل کانون‌های تفکر و اتاق فکر / مشارکت / مشورت و مشارکت جویی / اعتقاد به عدم تمرکز / تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری اقناعی /	اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل مشورت / اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی شیری و همکاران (۱۳۹۵) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۶) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	
۲۷	اقدامات اولویت‌دار	تفکیک امور مباحثی و مهم از غیر آن / عدم جایگزینی مسائل اصلی با فرعی / انضباط / تعهد به نظم / اولویت‌بندی و نظم در کارها / نظم در امور / اولویت‌بندی در کارها / تعهد به نظم / اولویت اهداف متعالی سازمان / منظم / شناخت هدف / رعایت نظم / نظم و انضباط و نظام‌یافتگی /	افتخاری و همکاران (۱۳۹۷) / افجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حسینی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / شمعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	۹
۲۸	عدالت‌ورز	احیای حق / عدالت‌محوری / صریح در عدالت و حق‌مداری / عدالت / عدالت / حق‌مداری و عدالت‌طلبی / عدالت / عدالت‌ورزی / عدالت-محوری / عدالت‌محوری / عدالت	افتجه‌ای و همکاران (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / شمعی کویایی و	۱۳

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		شرط لازم نظام جبران خدمات / فراگیری عدالت / عدالت اجتماعی / اقامه حق و قسط عدل /	اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی زاده و علی اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	
۲۹	ولایت‌مدار	ولایت‌مداری / ولایت‌پذیری / ولایت‌مداری / ولایت‌مداری / ولایت‌مداری / اطاعت از ولی / ولایت‌پذیر / تبعیت از ولی فقیه / اطاعت از ولی فقیه / ولایت‌مداری / اعتقاد به ولایت / ولایت‌محوری / اتصال به ولایت معظم فقیه / رابطه ولایی / سلسله‌مراتب ولایی / تشکیل حکومت اسلامی با محوریت ولی فقیه / ولایت‌محوری / استقرار ولایت الهی (الگو بودن) / (۱۳۹۵) /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / شمعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	۱۳
۳۰	خدمت‌گزار	رضایت از خدمت به خلق / فرهنگ عشق به خدمت / احساس رضایت از خدمت به مردم / شوق به خدمت / عبادت دانستن خدمت به مردم / خدمت به مردم در جهت رضایت خدا / عبادت دانستن خدمت به مردم / عشق به خدمت / غرق شدن در خدمت / انگیزه الهی برای خدمت به مردم / خدمت‌گزاری / خدمت‌گزاری / رفتار	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی زاده و علی اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی زاده و همکاران (۱۳۹۴) / دانایی فرد و همکاران (۱۳۹۴) / شمعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / قربانی زاده و همکاران (۱۳۹۴) /	۸

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		خدمت‌گزارانه / جهاد با خدمت /		
۳۱	دین‌مدار	دین‌محوری / دین‌مداری / متدین / پرهیزکاری / اقامه ارزش‌های دینی / انطباق با موازین شرعی / اهتمام بر انجام تکالیف شرعی / دین‌مداری / تلاش برای اقامه دین / انطباق با موازین شرعی / پاسداری از دین /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / شهبازی سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	۸
۳۲	آخرت‌گرایی	اعتقاد به معاد و آخرت / آخرت‌گرایی / ایمان و اعتقاد به آخرت / ایمان عمیق / دانستن سلسله روابط تا هدف غایی / آخرت‌طلبی / سعادت دنیا و آخرت / تعادل میان دنیا و آخرت / یاد مرگ /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	۸
۳۳	مردم‌مدار	مردم‌نوازی / مردم‌مداری / ارتباط سالم با مردم و جلب مشارکت / مردمی بودن / مردم‌مداری / مردم‌گرایی / تکریم ارباب‌رجوع / مردم‌داری / مردم‌نوازی / از جنس مردم بودن / مردم‌پایه / مردمی بودن / مردمی بودن / ترجیح عموم بر خواص /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	۱۱
۳۴	اعتماد‌آفرین	مقبولیت و محبوبیت / اعتماد‌آفرینی /	احمدی و محمدی (۱۳۹۹) / ترک‌زاده	۶

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		اعتماد و احترام طرفینی / اعتماد به افراد / اعتماد طرفینی / اعتماد متقابل / پرهیز از اختلاف و تفرقه / اعتماد به نیروهای شایسته /	و همکاران (۱۳۹۶) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی‌شیری و همکاران (۱۳۹۵) /	
۳۵	متواضع و فروتن	تواضع و فروتنی / تواضع / تعامل با نزدیکان / فروتنی / تواضع / تواضع و فروتنی / پاکی و اصالت خانوادگی / وقار و متانت / همرنگی و هم‌سخنی با جامعه /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / سعیدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) /	۶
۳۶	ساده‌زیست و قناعت‌کار	ساده‌زیستی / روحیه ساده‌زیستی / مدیریت قناعتی / زهد و ساده‌زیستی / قناعت‌پیشگی / ساده‌زیستی / دوره‌ای از تجملات / ساده‌زیستی و قناعت / قناعت و سیاست‌گذار / قناعت / زندگی غیرمرفه / سادگی در استفاده از امکانات /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / شمعی‌کوپایی و اسمعیلی (۱۳۹۳) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) /	۱۱
۳۷	سعه‌صدر	سعه‌صدر / صبر / سعه‌صدر / مدیریت صبورانه / سعه‌صدر / سعه‌صدر / صبر و استقامت و پرهیز از شتاب‌زدگی / سخت‌کوشی / خستگی‌ناپذیری / سعه‌صدر / سعه‌صدر و تحمل‌پذیری / اصرار و پیگیری / موانع کوچک را بزرگ ندیدن / اسیر حدود تحمیلی	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) / عامل‌اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی	۱۰

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		نشدن / صبر / روحیه تحمل و مدارا /	و سعدآبادی (۱۳۹۳) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	
		صبر و حوصله در وظایف /		
		تلاش برای خودسازی / خودکنترلی /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) /	
		مقاومت در برابر نفوس اماره /	دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) /	
		خودارزیابی / خودکنترلی /	سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) /	
		خودکنترلی / خودسازی / خودارزیابی	شماعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) /	
۳۸	خودکنترل	خودکنترلی / خودکنترلی بر مبنای نظارت الهی / جهاد با نفوس /	(۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) /	۱۲
		خودکنترلی بر مبنای نظارت الهی /	عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) /	
		خودکنترلی / ایجاد زمینه برای خودسازی / توجه به خودسازی / خطا و اشتباه در حد صفر /	قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) /	
			لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / علی‌شیری و همکاران (۱۳۹۵) /	
		انعطاف‌پذیری ساختار متناسب با شرایط / ساختارهای پویا و ترکیبی /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / شماعی کویایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) /	
		پویایی و انعطاف / انعطاف‌پذیری /	عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) /	۷
		ساختار جوششی اقتضایی / ساختارهای پویا و ترکیبی / ساختار ارگانیک /	لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / تولایی و صباغ (۱۳۹۴) /	
		تغییر ساختار طبق نیاز و ضرورت /	دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) /	
		مسئولیت‌پذیری و تعهد / تعهد / متعهد /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) /	
		ایجاد حس مسئولیت در افراد /	شهبازی سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) /	
		مسئولیت‌پذیری / وجدان کاری /	عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) /	
		استفاده از نیروهای متعهد / افزایش	عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) /	۱۱
		مسئولیت‌پذیری مدیران و سیاست‌گذاران / افزایش وجدان کاری	قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) /	
		مدیران و سیاست‌گذاران / تعهد / تعهد	کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / مبینی (۱۳۹۵) /	
		و مسئولیت‌پذیری / وجدان کاری /		
۴۰	مسئولیت‌پذیری			

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		مسئولیت‌پذیری /	معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	
۴۱	علم جویی	توجه به علم / علمی بودن / مدیریت علمی / فعالیت‌های علمی / برخورداری از علم / تلاش در جهت کسب و گسترش علم و دانش /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / علی شیر و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۶
۴۲	ابتکار عمل	خلاقیت / پویایی و خلاقیت / خلاقیت‌محوری / مسئله‌شناسی و راه‌حل‌یابی خودجوش و خلاقانه نیروها / ابتکار / خلاق / سرعت عمل در انجام کارها / ایجاد تحول فکری در نیروها / به‌کارگیری تفکر و اندیشه / ابتکار / اجتناب از پذیرش کورکورانه قواعد و نمونه‌های غربی / حرکت جهشی و پیدا کردن راه‌های میانبر / جوشش، ابتکار و استعداد / ایجاد ظرفیت‌های جدید / احیای ظرفیت‌ها و انتقال آن‌ها / نوآوری و جسارت / نزدیکی مسئله، تصمیم و اجرا «چابکی» / نوآوری و خلاقیت در وظایف / نو شدگی و نوگرایی مستمر / کشف و جذب هوشمندانه منابع بیرونی /	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حجازی‌فر (۱۳۹۴) / همکاران (۱۳۹۴) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) /	۱۰
۴۳	آینده‌نگری	آینده‌نگری / آینده‌نگری / عقب‌اندیشی / آینده‌نگری و دوراندیشی / تلفیق شعور دینی و آینده‌نگری / برخورداری از بینش، آینده‌نگری و پیش‌بینی / آینده‌نگری و	ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / قربانی‌زاده و	۸

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		پیش‌بینی /	همکاران (۱۳۹۴) / گنججلی و همکاران (۱۳۹۳) / معدنی و میری (۱۳۹۸)	
۴۴	تعامل سازنده	ارتباط نزدیک و عاطفی با جهادگران و حساسیت نسبت به مشکلات آن‌ها / رفع نیازهای پیروان / برقراری ارتباط دوستانه و عاطفی با کارکنان / وجود ارتباطات صمیمی، دوستانه و عاطفی بین مدیران و کارکنان / ارتباط مستمر با زیردستان / مراقبه / هم‌سطحی و ارتباط مستقیم مدیر با نیروها / تعامل / توان برقراری ارتباط با دیگران / مدارا و همراهی با همکاران / افزایش تعامل / تعامل با زیردستان / برخورد منصفانه با زیردستان و همکاران / برخورد منصفانه با زیردستان و همکاران / دارای ارتباطات گسترده / ارتباطات گسترده /	حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / گنججلی و همکاران (۱۳۹۳) / معدنی و میری (۱۳۹۸) /	۱۱
۴۵	همکاری و همدلی	همکاری و همدلی / اتحاد و همدلی / وجود همدلی در سازمان / وفای به عهد / وفادار به عهد / انسجام و وحدت / اشاعه وحدت / اهتمام بر تعاون و همکاری / وفای به عهد / وفاق و همدلی / حفظ وحدت سازمانی / ارزش عهد و پیمان / ائتلاف و اتحاد جهان اسلام / همدلی / برخورداری از روحیه کار گروهی / وحدت عمل در برابر دشمن / وحدت	حجازی‌فر (۱۳۹۴) / حسنی‌نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی	۱۴

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		و پرهیز از تفرقه / توجه ارتباطات سازنده /	(۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / ترک‌زاده و همکاران (۱۳۹۶) /	
۴۶	حساس به بیت‌المال	اهمیت دادن به بیت‌المال / مدیریت بهره‌ور منابع / استفاده صحیح و دقیق از بیت‌المال / انجام بیشترین تلاش با کمترین هزینه / امانت‌داری / اصلاح الگوی مصرف در امور / رعایت بیت‌المال / امانت‌داری / تأمین هزینه‌ها و منابع خارج از عرف رایج / صرفه‌جویی / وسواس در بیت‌المال / اهمیت به بیت‌المال / حساسیت به بیت‌المال /	حجازی‌فر (۱۳۹۴) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی شیری و همکاران (۱۳۹۵) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) /	۹
۴۷	کل‌نگری	کنترل نیروی جمع به جای استفاده از واپایش‌های دقیق و مچ‌گیرانه / کنترل کلی غیرمچ‌گیرانه / پرهیز از تجسس در امور شخصی / کلی‌نگری و جامعیت / اتخاذ نگرش جامع در امور / نظام‌سازی / کل‌نگری و عدم رقابت منفی / نگاه جامع به مسائل / نگاه جامع به مسائل /	حجازی‌فر (۱۳۹۴) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی شیری و همکاران (۱۳۹۵) / تولایی و صباغ (۱۳۹۴) / معدنی و میری (۱۳۹۸) /	۸
۴۸	قانونمندی	ضابطه‌مندی / قانون‌مداری / ضابطه‌مندی و پرهیز از رابطه‌مداری / قانون‌مداری / کارکردن در قالب قوانین، اصول و هنجارهای و پرهیز از رقابت منفی / انطباق با قوانین و مقررات / قانون‌گرایی /	حسینی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی شیری و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۷
۴۹	شجاع	شجاعت در تصمیم‌گیری / شجاعت و	حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / خزائی و	۱۲

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		پرقدرت / تصمیم‌گیری جسورانه و قاطعانه / قاطعیت / شجاعت و نه‌راسیدن از مخالفان / تصمیم‌گیری قاطع و شجاعانه / شجاع / شجاعت و جسارت / شجاعت / شجاعت / سخت‌گیری و سازش‌ناپذیری در برخورد با تخلفات / شجاعت و قاطعیت در امور مدیران و سیاست‌گذاران / شجاعت / شجاعت /	همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / شماعی‌کوپایی و اسمعیلی‌گیوی (۱۳۹۳) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری‌وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / کیانی‌زاده و گلشنی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	
۵۰	کرامت انسانی	توجه خاص به کرامت والای نیروی انسانی / رعایت حقوق طرفینی / حساسیت به مشکلات یکدیگر و راه‌حلیابی جمعی / حفظ کرامت انسانی / کرامت انسانی و انسان‌محوری اسلامی /	حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / شماعی‌کوپایی و اسمعیلی‌گیوی (۱۳۹۳) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	۵
۵۱	ارزش‌مدار	رعایت و اجرای فرایض و ارزش‌های دینی / تأکید بر آموزش مسائل دینی در سازمان / نهادینه کردن ارزش‌ها در محیط کار / وقف حفظ ارزش / تصمیم‌گیری ارزشی / اقامه ارزش‌ها / ارزش‌مداری / ارزش‌محوری / استقرار نظام ارزشی / ارزش‌محوری /	حسینی و همکاران (۱۳۹۵) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / شماعی‌کوپایی و اسمعیلی‌گیوی (۱۳۹۳) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) /	۷
۵۲	رصد راهبردی	تعامل با محیط خارجی / برخورداری از دانش محیطی / تعاملات زیاد خارجی / محیط سیاسی ناپایدار / برخورداری از دانش محیطی / درک موقعیت محیطی / کنترل راهبردی /	خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) / تولایی و صباغ (۱۳۹۴) /	۷

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
۵۳	جهان‌بینی توحیدی	ایدئولوژی توحیدی / خدامحوری / خدامحوری / جهان‌بینی توحیدی / خدامحور / خدامحوری / خدامحوری / حاکمیت الله / اعتقاد به مبانی و نظام فکری و ارزشی اسلام / خدامحوری /	خزائی و همکاران (۱۳۹۸) / دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / شهبازی سلطانی و صلواتیان (۱۳۹۶) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / صلواتیان و همکاران (۱۳۹۵) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) / یوسفی و اکبری (۱۳۹۶) /	۹
۵۴	انتقادپذیری	انتقادپذیری / شفاف‌سازی / انتقادپذیری / انتقادپذیری / انتقادپذیری / رفع شبهات /	دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / عبدی و توکلی (۱۳۹۵) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / خزائی و همکاران (۱۳۹۸) /	۵
۵۵	آزادی و استقلال	آزادی و صراحت در بیان انتقادات / آزادی خواهی و استقلال‌طلبی / عدم تکیه به بیگانگان / استقلال / آزادی و حریت عنصر جهادی / استقلال / استقلال و عزت ملی /	دانایی‌فرد و همکاران (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / لطیفی و همکاران (۱۳۹۵) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	۶
۵۶	معنویت‌گرایی	معنویت‌گرایی / گسترش روحیه معنوی در کار / پشتوانه قرار دادن مسائل معنوی برای انجام وظایف / پشتوانه قرار دادن مسائل معنوی برای انجام وظایف / روح عرفانی و معنوی انسان / معنویت اسلامی / معنویت	زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی و سعدآبادی (۱۳۹۳) / مبینی (۱۳۹۵) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	۷
۵۷	دارای مسئولیت الهی	مسئولیت‌پذیری / مسئولیت در برابر خدا / مسئولیت در برابر خدا / احساس مالکیت و مسئولیت / احساس مسئولیت	زین‌الدینی و محمدی (۱۳۹۷) / قربانی‌زاده و علی‌اصغرزاده (۱۳۹۴) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطیفی	۵

شماره	مقاله اصلی	مقولات پژوهش‌ها در مدیریت جهادی	منبع	فراوانی
		/	و همکاران (۱۳۹۵) / معدنی و میری (۱۳۹۸) /	
۵۸	نتیجه‌گرا	پیگیری حصول نتیجه / تعهد به اتمام کار نه اتمام ساعت کار / نتیجه‌گرایی / نتیجه‌گرایی / مدیریت عملکرد /	عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / گنجعلی و همکاران (۱۳۹۳) / معدنی و میری (۱۳۹۸) / شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) /	۵
۵۹	حافظ مستضعفان	رسیدگی به یتیمان / مهربانی با ضعیفان و قاطعیت با قدرتمندان / عظوفت و قاطعیت / خدمت به مستضعفین / عدم استضعاف‌پذیری / حکومت مستضعفان / دفاع از ملت‌های مستضعف / کمک به دیگران / یاری‌رساندن به دیگران / مددکار دیگران بودن /	سعدآبادی و همکاران (۱۳۹۸) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / لطفی و همکاران (۱۳۹۵) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / حسنی نیک و مختاریان‌پور (۱۳۹۷) / مرادی و فیروزآبادی (۱۳۹۵) /	۸
۶۰	الگوی دیگران	الگو بودن مدیر / الگو بودن مدیر / فرماندهی بر قلوب / اعتماد و باور کارکنان به مدیر / جامعه‌پذیری (محبوبیت اجتماعی) / الگو بودن برای دستگاه‌ها و سازمان‌ها / مدیریت بر قلوب / حضور در متن جامعه هدف (کار) / مدیر پیشرو و الگو	شماعی کوپایی و اسمعیلی گیوی (۱۳۹۳) / عامل اردستانی و همکاران (۱۳۹۶) / عسکری وزیری و همکاران (۱۳۹۷) / علی شیری و همکاران (۱۳۹۵) / قربانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴) / لطفی و همکاران (۱۳۹۵) /	۶

بحث و نتیجه‌گیری

در گام نهایی، هدف آن است که مقولات اصلی باقی‌مانده از جدول (۴) در قالب دو دسته‌بندی کلی یعنی مدیریت جهادی و مدیر جهادی ارائه شوند؛ بنابراین در جدول (۵) مقولات اصلی قابل مشاهده است. همان‌طور که از جدول (۵) مشخص می‌شود، مقولات مدیریت جهادی و مدیر جهادی با وجود تفاوت ولی برای محقق شدن لازم و ملزوم یکدیگر هستند. در این بخش از پژوهش، جست‌وجوگران به دنبال ارائه گزارش توصیفی از مطالعات بودند و همواره از اعمال نظر شخصی خودداری کردند. این امر بدان سبب بود تا مشخص شود که پژوهشگران این حوزه، به مفهوم مدیریت جهادی و مدیر جهادی چگونه نگریسته‌اند.

جدول (۵) مقوله‌های اصلی مدیریت جهادی و مدیر جهادی

مقوله کلیدی	مقوله اصلی	فراوانی	مقوله کلیدی	مقوله اصلی	فراوانی
	تلاش مجاهدانه	۱۸		مشارکت‌جو	۱۹
	اعتقاد به غیب	۱۵		شایسته‌سالار	۱۷
	توانمندسازی	۱۴		حضور در میدان عمل	۱۶
	مبارزه با دشمن	۱۴		خودباور	۱۶
	همکاری و همدلی	۱۴		با اخلاص و با تقوا	۱۳
	بصیرت	۱۳		عدالت‌ورز	۱۳
	مسئولیت‌پذیری	۱۱		ولایت‌مدار	۱۳
	ایثار	۱۰		اخلاق‌مدار	۱۲
مدیریت	سعه‌صدر	۱۰	مدیر جهادی	خودکنترل	۱۲
جهادی	ابتکار عمل	۱۰		شجاع	۱۲
	آرمان‌گرایی	۹		مردم‌مدار	۱۱
	مشتقت‌پذیری	۹		ساده‌زیست و قناعت‌کار	۱۱
	اقدامات اولویت‌دار	۹		تعامل‌سازنده	۱۱
	جهان‌بینی توحیدی	۹		حُسن خلق	۹
	تکلیف‌گرایی	۸		موقعیت‌شناس	۹
	واقع‌گرایی	۸		پشتکار	۹
	آخرت‌گرایی	۸		حساس به بیت‌المال	۹

مقوله کلیدی	مقوله اصلی	فراوانی	مقوله کلیدی	مقوله اصلی	فراوانی
آینده‌نگری	۸	چابک	۹		
کل‌نگری	۸	عزم راسخ	۸		
دوراندیشی	۷	انگیزه الهی	۸		
برنامه‌ریزی	۷	خدمت‌گزار	۸		
تدبیر	۷	دین‌مدار	۸		
ساختار منعطف	۷	حافظ مستضعفان	۸		
قانونمندی	۷	ارزش‌مدار	۷		
رصد راهبردی	۷	اعتماد‌آفرین	۶		
معنویت‌گرایی	۷	متواضع و فروتن	۶		
علم‌جویی	۶	الگوی دیگران	۶		
آزادی و استقلال	۶	با ایمان	۵		
کرامت انسانی	۵	نتیجه‌گرا	۵		
انتقادپذیری	۵	دارای مسئولیت الهی	۵		

همان‌طور که از جدول (۵) مشخص است، پژوهشگران متعددی در حوزه مدیریت جهادی فعالیت داشته‌اند. تعدد و تکثر رویکردها و نگاه‌ها به مفهوم مدیریت جهادی، منجر به ابهام مخاطبان و علاقه‌مندان به مفهوم مدیریت و مدیر جهادی شده است. در این پژوهش، همه مطالعات مدیریت جهادی در کشور مورد مطالعه قرار گرفت و مقوله‌های کلیدی آنان احصا شد. در پژوهش حاضر، به‌جای توجه به اختلافات در مقوله‌ها سعی بر توجه به اشتراکات بوده است؛ به عبارتی، آن چیزی که در شرایط کنونی، مفهوم مدیریت جهادی را یکپارچه می‌کند، تمرکز بر وجه اشتراک بین پژوهشگران این حوزه است زیرا مدیریت جهادی، مفهومی نوظهور در ادبیات مدیریت کشور ایران است.

اگرچه در مطالعه حاضر، ۶۰ مقوله اصلی مدیریت و مدیر جهادی شناسایی شد، پژوهشگران بر این باورند که برای درک ساده‌تر و بهتر این مفهوم بر مقوله‌هایی تمرکز شود که بیشترین فراوانی را داشته‌اند. پنج مقوله اصلی پرتکرار در مقوله‌های مدیریت جهادی عبارت است از: تلاش مجاهدانه (۱۸)، اعتقاد به غیب (۱۵) و مبارزه با دشمن

(۱۴)، توانمندسازی (۱۴) و همکاری و همدلی (۱۴). چهار مقوله پرتکرار در مقوله‌های مدیر جهادی عبارت است از: مشارکت جو (۱۹)، شایسته‌سالار (۱۷)، خودباور (۱۶) و حضور در میدان عمل (۱۶) است. دانستن مقولات مهم از این جهت حائز اهمیت است که به مخاطبان، علاقه‌مندان و مدیران و کارگزاران دولتی، جهت‌دهی صحیح می‌دهد. این طبیعی است که در یک حوزه، اندیشمندان و مجریان یک نظریه خاص به مقوله‌های کلیدی و پایه‌ای آن حوزه اشراف داشته باشند. البته همان‌طور که بیان شد، ساختار این مطالعه به گونه‌ای بود که از روند جزء به جزء مقوله‌های مطالعات، جمع‌بندی ارائه شود و در پایان از میان پیکره‌بندی حاصل شده، مقوله‌های دارای اهمیت بسیار (معیار سنجش اهمیت میزان فراوانی در مطالعات بود) شناسایی شود و بتوان تمرکز پژوهشگران بعدی را به سمت مقولات با اهمیت سوق داد. به عبارتی، پژوهشگران این مطالعه معتقدند که مطالعات مدیریت جهادی در یک فرایند تکراری قرار گرفته‌اند که باید گام‌های بعدی این حوزه را مورد کاوش قرار دهند. برای این امر لازم بود تا نخست تصویری از کل مطالعات این حوزه ارائه شود. به نظر می‌رسد، پژوهشگران حوزه جهادی می‌بایست تمرکز خود را بر موضوعات جدید بگذارند. به طور مثال، تلاش مجاهدانه عنصر اصلی مفهوم مدیریت جهادی است اما تاکنون پژوهشی در این خصوص صورت نگرفته است. انتظار می‌رود پژوهشگران جهادی در آینده به این سؤال پاسخ بدهند که مفهوم تلاش مجاهدانه چیست؟ چگونه می‌توان آن را در انسان‌ها ایجاد و تقویت کرد؟ در صورتی که پژوهشگران جهادی این مسیر را ادامه دهند، می‌توان انتظار داشت که مفهوم‌پردازی و گفتمان‌سازی مدیریت جهادی در کشور راهی مستمر داشته باشد، در غیر این صورت، این مفهوم مانند یک مد زودگذر به دست فراموشی سپرده خواهد شد. شایان ذکر است، توضیحات فوق برای دیگر مقوله‌ها مانند اعتقاد به غیب، مبارزه با دشمن، مشارکت جو بودن و ... نیز صدق می‌کند و این انتظار می‌رود که این مقوله‌های بااهمیت به‌طور مجزا و از جوانب گوناگون مورد مطالعه قرار گیرند.

برای اینکه اهمیت مطالب فوق برای خوانندگان بیشتر جلب شود، از تکمیل کردن پنج الگوی کارساز هنری مینتزرگ برای اصول مدیریت هنری فایول مثال زده می‌شود.

زمانی که هنری فایول نظریه خود را در خصوص پنج اصل مدیریت: برنامه‌ریزی، سازماندهی، به کارگماردن، هدایت (رهبری) و کنترل مطرح کرد. اندیشمند بعدی مدیریت یعنی هنری میتزبرگ سعی کرد با معرفی پنج الگوی کارساز خود مفهوم سازماندهی مدنظر فایول را تکمیل کند. در کشور ایران، برای اینکه مفهوم مدیریت جهادی مسیر خود را به‌طور مستمر ادامه دهد، بهتر است که پژوهشگران این عرصه به‌جای تمرکز بر مدیریت جهادی که به کرات در خصوص آن مطالعه صورت گرفته به نظریه‌پردازی در خصوص مقوله‌های کلیدی آن پردازند. با این اقدام می‌توان انتظار داشت، مدیریت جهادی در دهه‌های آینده دارای مقوله‌های اصلی و فرعی متعدد باشد که هر کدام بخشی از یک مفهوم کل یعنی مدیریت جهادی را تکمیل کند. در پژوهش‌هایی که با روش مرور نظام‌مند صورت می‌گیرند، پایایی پژوهش از طریق شفاف کردن پروتکل و فرایندها تعیین می‌شود. در صورتی که پژوهشگر فرایند جست‌وجو و به‌دست آوردن شفاف کرده باشد، پژوهشگران دیگر با تکرار کردن فرایند می‌توانند همین نتایج را حاصل کنند. در خصوص روایی پژوهش هم در بخش روش‌شناسی توضیح داده شد که نظر خبره اخذ گردید. یکی از محدودیت‌های اصلی این پژوهش تأکید بر وجه اشتراک پژوهش‌های مدیریت جهادی است. البته از آنجاکه هدف پژوهش ارائه صورت‌بندی جامعی از پژوهش‌های این حوزه بود، این روش صحیح است ولی تأمل بر وجه افتراق پژوهش‌های این حوزه می‌تواند چرایی شکاف و اختلاف نظرهای این حوزه را تبیین کند.

سپاسگزاری

این اثر، حاصل کار مطالعاتی در مرکز مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر بوده است. همچنین، این مرکز حمایت مالی پژوهش را بر عهده داشته است. از تمامی کسانی که در مرکز مشاوران مدیریت و مطالعات راهبردی تدبیر با نویسندگان این پژوهش همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع

- احمدی، محمدمیلاد؛ محمدی، مهدی. (۱۳۹۹). مدل مدیریت جهادی مبتنی بر سیره فرماندهان دفاع مقدس (مورد مطالعه: شهید حسین خرازی). *پژوهش‌های مدیریت انتظامی*، ۱۵(۳)، ۶۰-۴۳. http://pmsq.jrl.police.ir/article_94428.html
- احمدیان، علی‌اکبر. (۱۳۹۳). مدل‌سازی مدیریت جهادی «با بهره‌گیری از بیانات مقام معظم رهبری». *مجله سیاست دفاعی*، ۲۲(۸۷).
- https://dpj.ihu.ac.ir/article_203204.html.
- اصلی‌پور، حسین. (۱۳۹۶). تبیین ابعاد و مؤلفه‌های الگوی مدیریت جهادی مبتنی بر رویکرد نظریه داده‌بنیاد. *پژوهش‌های مدیریت انتظامی*، ۱۲(۳)، ۴۵۰-۴۲۷. http://pmsq.jrl.police.ir/article_18361.html.
- افتخاری، اصغر؛ زرگرزاده، محمدعلی؛ شمشیری، مهدی. (۱۳۹۷). مؤلفه‌های مدیریت جهادی در بیانات امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی). *فصلنامه مدیریت نظامی*، ۱۸(۷۰)، ۸۷-۵۳. http://jmm.iranjournals.ir/article_33761.html.
- افجه‌ای، علی‌اکبر؛ خاشعی، وحید؛ فربهی، احمد؛ خزائی، داود. (۱۳۹۸). مضامین و قضایای بنیادین سیاست و مدیریت جهادی امیرالمؤمنین در نهج‌البلاغه. *پژوهش‌های سیاست اسلامی*، ۷(۱۵)، ۴۰-۱۱. https://ipr.isri.ac.ir/article_102523.html
- ترک‌زاده، جعفر؛ امیری طیبی، مسلم؛ محمدی، قدرت‌الله. (۱۳۹۶). تدوین الگوی مدیریت جهادی مبتنی بر بیانات مقام معظم رهبری (دام‌ظله‌العالی). *فصلنامه مطالعات راهبردی بسیج*، ۲۰(۳۰)، ۳۰-۵. http://www.bsrq.ir/article_80458.html
- تولایی، روح‌الله؛ صباغی، زهرا. (۱۳۹۴). طراحی الگوی مفهومی توسعه مدیریت جهادی با استفاده از ترکیب روش سیستم‌های نرم و نگاشت شناختی. *بهبود مدیریت*، ۹(۲)، ۱۴۵-۱۲۱.
- http://www.behboodmodiri.ir/article_42878.html.
- حجازی‌فر، سعید. (۱۳۹۴). چیستی و مؤلفه‌های مدیریت جهادی. *فصلنامه مدیریت اسلامی*، ۲۳(۳)، ۱۲۲-۹۵. https://im.ihu.ac.ir/article_201829.html
- حسینی‌نیک، محمدعلی؛ مختاریان‌پور، مجید. (۱۳۹۷). عقلانیت مدیریت جهادی. *فصلنامه مدیریت اسلامی*، ۲۶(۴)، ۱۰۶-۷۹. https://im.ihu.ac.ir/article_204488.html.

حسینی، مهدی؛ موعلی، علیرضا؛ سرلک، محمدعلی؛ دلجو، غلامحسین. (۱۳۹۵). طراحی مدل سازمان جهادی. فصلنامه علمی مدیریت سازمان‌های دولتی، ۴(شماره ۳ (پیاپی ۱۵))، ۱۳-۲۸.

http://ipom.journals.pnu.ac.ir/article_3046.html.

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۹۲). جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای.

<https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=25795>.

خامنه‌ای، سیدعلی. (۱۳۹۳). پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال در تاریخ ۱۳۹۳/۰۱/۰۱. پایگاه

اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سید علی خامنه‌ای.

<https://farsi.khamenei.ir/message-content?id=25952>.

خزائی، داود؛ افجه‌ای، علی‌اکبر؛ خاشعی، وحید؛ فربهی، احمد. (۱۳۹۸). الگوی نظری

مدیریت جهادی با استفاده از سخنان امیرالمؤمنین (ع) در نهج‌البلاغه. فصلنامه

پژوهشنامه نهج‌البلاغه، ۷(۲۷)، ۲۴-۱.

https://nab.basu.ac.ir/article_3068.html.

دانایی‌فرد، حسن؛ باقری‌کنی، مصباح‌الهدی؛ حجازی‌فر، سعید. (۱۳۹۴). شناسایی مؤلفه‌های

سازمان‌های فضیلت و جهادی (مورد پژوهش: کمیته انقلاب اسلامی و جهاد

سازندگی). فصلنامه مدیریت اسلامی، ۲۳(۴)، ۷۲-۴۵.

https://im.ihu.ac.ir/article_201836.html.

رضایی، سید عابد؛ رضائیان، علی. (۱۳۹۳). بررسی انتقادی ده تعریف مدیریت و ارائه تعریف

مختار. فصلنامه چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۱۷(۱)، ۸۵-۱۱۶.

https://jpap.sbu.ac.ir/article_95091.html.

زین‌الدینی، مجید؛ محمدی سیاهبومی، حمیدرضا. (۱۳۹۷). ارائه الگوی مطلوب مدیریت

جهادی در انقلاب اسلامی «مورد کاوی رهنمودهای رهبر انقلاب اسلامی». پژوهشنامه

انقلاب اسلامی (علمی-پژوهشی)، ۸(۲۸)، ۴۹-۲۳.

https://rjir.basu.ac.ir/article_2426.html.

سعدآبادی، علی‌اصغر؛ فرتاش، کیارش؛ فهری، فاطمه. (۱۳۹۸). شناسایی مؤلفه‌های مدیریت

جهادی از منظر قرآن کریم. پژوهش‌های سیاست اسلامی، ۷(۱۶)، ۲۶۷-۲۳۶.

https://ipr.isri.ac.ir/article_114067.html.

شماعی‌کوپائی، میلاد؛ اسمعیلی‌گیوی، محمدرضا. (۱۳۹۳). مدل پارادایمی مدیریت جهادی

با استفاده از نظریه داده‌بنیاد. چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۵(۳)، ۱۲۸-۱۰۹.

https://jpap.sbu.ac.ir/article_95168.html.

شهبازی سلطانی، محمد؛ صلواتیان، سیاوش. (۱۳۹۶). شناسایی ویژگی‌های معرف مدیر جهادی به روش فراترکیب. فصلنامه مدیریت اسلامی، ۲۵(۱)، ۲۳۰-۱۹۹.

https://im.ihu.ac.ir/article_201894.html.

صلواتیان، سیاوش؛ هرمزی زاده، محمدعلی؛ شهبازی سلطانی، محمد. (۱۳۹۵). شناسایی و رتبه‌بندی ویژگی‌های کلیدی «مدیر جهادی رسانه». فصلنامه دین و ارتباطات، ۲۳(۲)، ۸۱-۱۱۷.

https://rc.journals.isu.ac.ir/article_1933.html.

عامل اردستانی، حمیدرضا؛ امینی، محمدتقی؛ فروزنده دهکردی، لطف اله؛ محمودی میمند، محمد. (۱۳۹۶). طراحی مدل مدیریت جهادی فرماندهان دوران دفاع مقدس بر اساس ابعاد چهارگانه طرز فکر، سبک زندگی اسلامی، سبک مدیریت و عملکرد اجرایی. مطالعات راهبردی بسیج، ۲۰(۷۴)، ۹۰-۶۱.

http://www.bsrq.ir/article_80454.html.

عبدی، بهنام؛ توکلی، میثم. (۱۳۹۵). مفهوم‌پردازی مدیریت جهادی در پرتو آموزه‌های نهج البلاغه. پژوهش‌های مدیریت انتظامی، ۱۱(۲)، ۱۹۱-۲۰۵.

http://journals.police.ir/article_18324.html.

عسکری وزیری، علی؛ نادری، محمد مهدی؛ زارعی متین، حسن؛ نوروزی فرانی، محمدتقی. (۱۳۹۷). تبیین مدیریت جهادی و طراحی الگوی آن در نظام جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه اسلام و پژوهش‌های مدیریتی، ۷(۲)، ۳۶-۲۱.

<http://modiriyati.nashriyat.ir/node/154>.

علی شیری، محمد مهدی؛ تولایی، روح‌الله؛ بیدی، مجتبی. (۱۳۹۵). اصول حاکم بر مدیریت جهادی: تحلیلی کیفی از تجربه مدیریت جهادی در کشور. چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۷(۴)، ۸۹-۱۰۹.

https://jpap.sbu.ac.ir/article_95938.html

قربانی زاده، وجه الله؛ علی‌اصغر زاده، حسین. (۱۳۹۴). تحلیل مدیریت جهادی با رویکرد پویایی‌شناسی سیستم. فصلنامه مدیریت منابع در نیروی انتظامی، ۳(۱)، ۴۲-۱۱.

http://rmpjmd.jrl.police.ir/article_17758.html.

قربانی زاده، وجه‌الله؛ الوانی، سید مهدی؛ علی‌اصغر زاده رومیانی، حسین. (۱۳۹۴). تحلیل محتوای متون سبک مدیریت جهادی. پژوهش‌های مدیریت انتظامی، ۱۰(۲)، ۲۵۰-۲۱۹.

http://pmsq.jrl.police.ir/article_18290.html.

- کیانی‌زاده، میثم؛ گلشنی، علیرضا. (۱۳۹۵). شناسایی ویژگی‌های شخصیتی سیاست‌گذاران مبتنی بر مدیریت جهادی. مطالعات راهبردی بسیج، ۱۹(۷۲)، ۵۷-۷۸.
http://www.bsrq.ir/article_80442.html.
- گنجعلی، اسدالله؛ علی‌شیری، محمدمهدی؛ بیدی، مجتبی. (۱۳۹۳). شایستگی‌های مدیریتی مدیران جهادی؛ تحلیلی داده‌بنیاد. چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۵(۳)، ۴۱-۶۴.
https://jpap.sbu.ac.ir/article_95208.html.
- لطیفی، میثم؛ سعدآبادی، حسن. (۱۳۹۳). پژوهشی پدیدارشناسانه برای فهم جوهره مدیریت جهادی. فصلنامه علمی پژوهشی راهبرد فرهنگ، ۷(۲۸)، ۹۱-۱۲۲.
http://www.jsfc.ir/article_15082.html.
- لطیفی، میثم؛ هاشمی گلپایگانی، سید محمدحسین؛ یخچالی، مصطفی. (۱۳۹۵). شناسایی و توصیف مؤلفه‌های سازمان‌های جهادی. فصلنامه پژوهش مدیریت اسلامی، ۲۴(۲)، ۱۳۵-۱۶۵.
https://im.ihu.ac.ir/article_201858.html.
- مبینی، محمد. (۱۳۹۵). طراحی الگوی اسلامی - ایرانی مدیریت جهادی در راستای عینیت‌بخشی ام‌القرای جهان اسلام. فصلنامه مدیریت اسلامی، ۲۴(۴)، ۱۶۰-۱۳۷.
https://im.ihu.ac.ir/article_201880.html.
- مرادی، حسن؛ فیروزآبادی، سید حسن. (۱۳۹۵). دکترین و اهداف مدیریت جهادی از دیدگاه مقام معظم رهبری. دوفصلنامه علمی مطالعات قدرت نرم، ۶(۲)، ۱۶۰-۱۹۰.
http://www.spba.ir/article_45023.html.
- معدنی، جواد؛ میری، محمد. (۱۳۹۸). تدوین الگوی مدیریت جهادی در مدیریت مرزها: مطالعه ترکیبی. نشریه علمی مطالعات راهبردی ناجا، ۴(۱۴)، ۹۳-۱۲۴.
http://ssj.jrl.police.ir/article_93889.html.
- یوسفی، رسول؛ اکبری، بهرام. (۱۳۹۶). تبیین بایسته‌های مدیران سیاسی مبتنی بر رهیافت مدیریت جهادی. فصلنامه مدیریت اسلامی، ۲۵(۲)، ۶۵-۹۲.
https://im.ihu.ac.ir/article_201900.html.
- Jesson, J., Matheson, L., & Lacey, F. M. (2011). Doing your literature review: Traditional and systematic techniques. Sage.
- Munn, Z., Peters, M. D., Stern, C., Tufanaru, C., McArthur, A., & Aromataris, E. (2018). Systematic review or scoping review? Guidance for authors when choosing between a systematic or scoping review approach. BMC medical research methodology, 18(1), 1-7. Retrieved from:

<https://bmcmedresmethodol.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12874-018-0611-x>.

Scaringella, L., & Radziwon, A. (2018). Innovation, entrepreneurial, knowledge, and business ecosystems: Old wine in new bottles?. *Technological Forecasting and Social Change*, 136, 59-87. Retrieved from:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0040162517312660>.

